

VERKSAMHETS- BERÄTTELSE

2010 SVENSKA
MISSIONSRÅDET

FÖRORD

Svenska missionsrådet handlar om ekumenik, samverkan, dialog, en gemensam röst, möten och lärande. Den här verksamhetsberättelsen beskriver hur Svenska missionsrådet arbetar för att ta till vara dess medlemsorganisationers gemensamma intressen, för samverkan och för fördjupad förståelse av missionsuppdraget. Här beskrivs en del av vad Svenska missionsrådet gör, dock inte hela verksamheten. Glimtar från medlemsorganisationerna speglar den mångfald som ryms inom Svenska missionsrådet, men för att få veta mer om vad medlemsorganisationerna arbetar med hänvisas till deras respektive verksamhets- eller årsberättelse och hemsidor.

Den ekumeniska bredden är viktig och bidrar till det ständigt pågående samtalet om kyrkors och kristna organisationers roll i samhället. Kyrkors och kristna organisationers röst i samhällsdebatten är ett viktigt bidrag till den utveckling som ständigt pågår — både i Sverige och i världen i övrigt.

En viktig del av Svenska missionsrådets verksamhet är inriktad på kapacitetsbyggande, lärande och organisationsutveckling. Svenska missionsrådet ser även sin roll som förmedlare av Sidabidrag som en del av att möjliggöra och stärka medlemsorganisationerna i förändringsarbetet. I årsrapporten till Sida 2010 beskrivs det arbetet mer ingående.

Svenska missionsrådet har under 2010 haft 36 medlemsorganisationer — kyrkor, missionsorganisationer och biståndsorganisationer — som tillsammans bidrar till förändring och utveckling i områden där orättvisa, fattigdom och konflikter ofta präglar tillvaron. Organisationernas inriktning, storlek och arbetssätt varierar, men gemensamt för alla är ett starkt engagemang för rättvisa, fred och för att Guds rike ska gestaltas i världen. Det är också Svenska missionsrådets vision.

INNEHÅLL

2010 I GENERALSEKRETERARENS BACKSPEGEL.....	4
2010 I ORDFÖRANDENS BACKSPEGEL	5
DETTA ÄR SVENSKA MISSIONSRÅDET	6
SVENSKA MISSIONSRÅDETS VERKSAMHETSMÅL.....	8
KALENDARIET	9
KORTA FAKTA	10
STYRELSE, UTSKOTT, ARBETSGRUPPER, PERSONAL OCH MEDLEMSORGANISATIONER	12
KYRKANS ROLL I SAMHÄLLET OCH RELIGIONENS ROLL I UTVECKLING	
BOKMÄSSAN	14
EDINBURGH OCH LAUSANNE	15
ETISKA PERSPEKTIV PÅ VAPENHANDEL	16
GEMENSAM ÅRSKONFERENS FÖR SVENSKA MISSIONSRÅDET OCH SVERIGES KRISTNA RÅD	17
KYRKANS ROLL I SAMHÄLLET	18
KYRKORNAS GLOBALA VECKA	19
RELIGION OCH UTVECKLING	20
ARBETET MED RELIGIONSFRIHET	21
UTVECKLINGSSAMARBETE OCH UTVECKLINGSPOLITIK	
INFORMATIONSANSLAGET CENTRALT FÖR UTVECKLING	22
OPEN FORUM	23
RÄTTIGHETSUTVÄRDERINGEN	24
SIDABIDRAG UNDER 2010	27
KAPACITETSSTÄRKANDE	
AFRICA ENCOUNTER	28
LÄRANDE ÄR UTVECKLING	29
GLIMTAR FRÅN MEDLEMSORGANISATIONER	30
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSEN 2010	36

Postadress: SE - 172 99 Sundbyberg
Besöksadress: Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg
E-post: info@missioncouncil.se
Internet: www.missioncouncil.se
Telefon: +46 (8)0 453 68 80
Fax: +46 (8)0 453 68 81
Tryck:
Redaktör: Christine Söderberg
Form: PlutoEdenvik
Copyright 2011 Svenska missionsrådet

ISSN: 1651-2243

Foto: XxxX XxxX sid. 23-32, XxxX XxxX sid. 23-32 XxxX XxxX
sid. 23-32 XxxX XxxX sid. 23-32 XxxX XxxX sid. 23-32 XxxX
XxxX sid. 23-32 XxxX XxxX sid. 23-32 XxxX

Texter: Lena Boberg, Anders Malmstigen,
Eva Christina Nilsson, Els-Marie Carlbäcker,
Lorentz Forsberg, Mikael Wiking, Kristina Helgesson Kjellin,
Viktoria Isaksson, Christine Söderberg

2010 I GENERAL- SEKRETERARENS BACKSPEGEL

En kväll under Lausannekonferensen i Kapstaden i oktober 2010 sitter två äldre män på scenen, två förgrundsgestalter inom den evangelikala rörelsen, och samtalar om utmaningar för rörelsen. Dessa två män är Samuel Escobar och René de Padilla. De lyfter fram tre utmaningar:

- att forma lärjungaskap, inte skaffa konvertiter
- miljöfrågorna
- den orättvisa ekonomiska världsordningen

Lausannekonferensen såg sig som en del i uppmärksammandet av att det var 100 år sedan missionskonferensen i Edinburgh ägde rum 1910. Ytterligare ett möte ägde rum i just Edinburgh i juni, då hela bredden av kristenheten fanns representerad. Representanter för SMR fanns med på båda dessa möten.

Liksom 1910 fick också 2010 års konferenser reflektera över missionsuppdraget i dag och de utmaningar som finns. Då liksom nu vill kyrkor och kristna organisationer ta evangeliet på allvar och i ord och handling berätta om och stå för en befrielse till kropp och själ, ett upprättande av människan och en kärlek som

inte känner några gränser. Det var också något av detta som de två förgrundsgestalterna i den evangelikala rörelsen gav uttryck för i Kapstaden.

SMR vill fortsätta samtalet om missionsuppdraget i dess olika dimensioner.

En av styrkorna med SMR är funktionen som mötesplats, och under året har olika tillfällen till reflektion getts. I den stora bredd som SMR representerar får kyrkor och kristna organisationer mötas för att lära av och dela med sig till varandra. Den ekumeniska bredden ska vi vara stolta över. Naturligtvis kan det vara arbetsamt med alla olikheter. Men vi har också möjlighet att söka det gemensamma och det kompletterande i de olika traditionerna, då är det också en styrka att SMR består av både kyrkor och kristna missions- och biståndsorganisationer.

Under året har samverkan med Sveriges Kristna Råd stärkts. Att få hålla årsmöte på samma tid och plats medförde en känsla av att vi är många och att vårt arbete har en bredd. Kyrkor i SKR mötte organisationer i SMR. Kyrkoledare mötte internationellt ansvariga. Det blev många spännande möten. Jag tror att vi har mycket att vinna på detta, samtidigt som det är ett ansvar att söka hur vi som ekumeniska plattformar kan komplettera varandra för att kyrkor och kristna organisationer ska kunna vara en röst i samhället och visa på det evangelium vi har fått.

Inom utvecklingssamarbete och bistånd är det mycket som förändras. Därför är det en utmaning för SMR att på samma gång vara tydlig i sin identitet och anpassa sig till omvärldens förändringar. SMR finns i sammanhang som Concord (se faktaruta) som arbetar med EU:s utvecklingspolitik, deltar i samrådet med andra ramorganisationer och deltar i politiska samtal med riksdagsledamöter, biståndsminister och tjänstemän. Detta ska vi fortsätta med och därigenom vara en tydlig röst för det viktiga arbete som kyrkor och kristna bistånds- och missionsorganisationer gör.

Eva Christina Nilsson,
generalsekreterare för Svenska missionsrådet

2010 I ORDFÖRANDENS BACKSPEGEL

Det har snart gått ett år sedan jag tillträdde som ordförande för Svenska missionsrådet, ett år då flera processer har dragits igång tillsammans med medlemsorganisationerna.

En studie om alternativa finansieringsmöjligheter av vissa delar av SMR:s verksamhet och den del av medlemsorganisationernas utvecklingssamarbete som idag är Sida-finansierat, har genomförts. Tillsammans med den utvärdering av SMR som påbörjades under 2010, kommer den att bidra till beslut om hur framtiden för SMR ska se ut. Här behöver alla medlemsorganisationer medverka till att bilden av behov och mervärden blir tydlig. Samtal med Diakonia och Sveriges Kristna Råd har fortsatt med fokus på att hitta möjliga samverkansområden. Resultaten av dessa samtal kan också vara en del av den framtidsstrategi som skapas. Inför firandet 2012 av SMR 100 år, är analys och reflektion över vad SMR har varit, är och kan bli både viktigt och spännande. Arbetet med planering av 100-årsfirandet har redan påbörjats.

SMR har en viktig funktion som mötesplats för erfarenhetsutbyte och idéer mellan medlemsorganisationerna. Under året har några av dessa deltagit i en process kring organisatoriskt lärande i sina respektive organisationer där SMR gett konkret stöd. Ett antal seminarier har planerats och ett rådsmöte med tema från Edinburghkonferensen hölls under hösten.

FAKTA

CONCORD Sverige är den svenska plattformen inom det europeiska nätverket CONCORD Europa och samlar närmare 40 svenska folkrörelser. Tillsammans med medlemsorganisationerna bevakar och påverkar CONCORD Sverige EU:s utvecklingspolitik samt arrangerar seminarier och debatter för att öka kunskapen om EU som global aktör. CONCORD Sveriges rådgivare stöttar medlemsorganisationerna i att söka EU-bidrag för utvecklings- och informationsinsatser. EU är i dag en av de mest inflytelserika aktörerna på den globala arenan och världens största biståndsgivare. CONCORD Sverige strävar efter att, i nära samverkan med dess medlemmar, sätta utvecklingsfrågorna högre upp på EU:s agenda. SMR har under flera år varit aktivt i både CONCORD Sverige och i CONCORD Europas respektive styrelser.

För många av medlemsorganisationerna är möjligheten till Sidastöd i olika insatser värdefullt. Att SMR kan stärka medlems- och samarbetsorganisationernas kapacitet att hantera utvecklingsprojekt är synnerligen värdefullt i den allt hårdare konkurrensen om biståndsmedel. SMR har, tillsammans med övriga kristna ramorganisationer, fört samtal med både Sida och utrikesdepartementet för att bland annat beskriva mervärdet av insatser genom kyrkor och kristna organisationer.

En arbetsgrupp, som efter många år nu har lagts ner, är den som planerat missionärsutbildningar. I dag rekryteras färre personer till långvariga missionsinsatser, därför behöver förberedelser skraddarsys på ett annat sätt än tidigare. Samverkan med andra aktörer kan komma att resultera i nya former för dessa kurser.

Personal, styrelse och utskott har under året arbetat hängivet med uppgifterna. Många möjligheter till värdefulla erfarenhetsutbyten anordnas på seminarier och andra mötesplatser. Väl mött vid dessa tillfällen även under nästa år!

Els-Marie Carlbäcker
ordförande för Svenska missionsrådets styrelse

DETTA ÄR SVENSKA MISSIONSRÅDET

Svenska missionsrådet har enligt stadgarna uppdraget:

- att verka för kyrkors, samfunds och kristna organisationers samverkan och enhet
- att förnya och fördjupa den bibliska och teologiska förståelsen av den kristna kyrkans uppdrag i vittnesbörd, tjänst och gemenskap i ett globalt perspektiv
- att vara en öppen mötesplats med en strategiskt vald agenda för att tydliggöra det kristna uppdraget och kyrkans roll i det globala samhället för medlemsorganisationer, kyrkor, ekumeniska organ och övriga intresserade, samt att delta i det offentliga samtalet i dessa frågor
- att i kontakt med andra ekumeniska organ och medlemsorganisationer representera de gemensamma intressena i förhållande till svenska och utländska organisationer och myndigheter
- att i sin verksamhet och samverkan med kyrkor och organisationer bidra till ett internationellt samarbete av god kvalitet i vittnesbörd, tjänst och gemenskap.

Sedan början av 1980-talet har SMR förmedlat Sidabidrag till sina medlemsorganisationer för olika typer av utvecklings-, kommunikations- och humanitära insatser. SMR:s operativa arbete är delvis kopplat till rollen som bidragsförmedlare genom arbete för erfarenhetsutbyte, kapacitets- och metodutveckling, kvalitetssäkring, styrning och kontroll samt att vara en länk mellan Sida och medlemsorganisationerna.

SVENSKA MISSIONSRÅDETS VERKSAMHET

SMR:s verksamhetsplan delar upp verksamheten i kärnverksamhet och stödverksamhet.

Kärnverksamheten syftar å ena sidan till att stärka medlemsorganisationerna och deras samarbetsorganisationer och å andra sidan till att organisationerna, genom SMR, ska få tillgång till en effektiv gemensam röst för representation och påverkan. Stödverksamheten ska stärka kansliets kapacitet att genomföra kärnverksamheten. Verksamhetsplanen konkretiseras också i ett antal specifika verksamhetsområden som berör SMR:s roll gentemot medlemsorganisationerna.

TEMATISK REFLEKTION

SMR:s tematiska reflektionsarbete har som mål att utveckla praxis i medlemsorganisationer, samarbetsorganisationer och SMR, genom att ta tillvara erfarenheter och stimulera kunskapsutveckling. Reflektionsarbetet fokuserar på kyrkors och kristna organisationers roll i samhället, rättighetsperspektivet, utvecklingssyn, jämställdhet samt hiv och aids.

STÖD TILL KAPACITETSUTVECKLING

Stödet till kapacitetsutveckling riktar sig till både organisationer och individer. På organisationsnivå arbetar SMR med utveckling av system för organisatoriskt lärande, stärkande av organisationernas förmåga att arbeta med styrning och kontroll samt stöd för organisationsutvecklingsprocesser.

BIDRAGSFÖRMEDLING

Som ramorganisation till Sida är ett av SMR:s huvuduppdrag att förmedla bidrag. Uppdraget innefattar förståelse av medlemsorganisationerna och deras samarbetsorganisationer, utveckling av handläggningsmetodik och verktyg för bedömning, analys och rapportering av insatser. Arbetet bidrar till utveckling och användning av system för styrning och kontroll av insatser och inkluderar stöd och utbildningar till medlemsorganisationerna.

SAMVERKAN – NÄTVERKANDE

SMR ska, för att effektivt företräda medlemsorganisationerna, vara en tydlig aktör som argumenterar för sina ståndpunkter. Ett viktigt arbetsområde för SMR är även samverkan och relationsbyggande både i ekumeniska sammanhang och i förhållande till andra aktörer.

PÅVERKAN

SMR ska verka för att organisationens perspektiv är kända, respekterade och beaktade i relevanta nationella, internationella och ekumeniska sammanhang. Genom samarbete och dialog med medlemsorganisationerna ska större möjlighet skapas för en bred folklig förankring av strategiska frågor som är viktiga för medlemsorganisationernas utvecklingssamarbete. Förankring och

delaktighet ska bidra till relevanta politiska beslut inom frågor som berör såväl utvecklingspolitik som religionsfrihet.

KOMMUNIKATION

SMR ska förmedla en nyanserad bild av och lyfta fram centrala frågeställningar inom områden som utvecklingsarbete, utvecklingspolitik och religionsfrihet. De erfarenheter och lärdomar som görs inom SMR:s medlems- och samarbetsorganisationer och i det reflekterande arbetet ska dokumenteras och spridas.

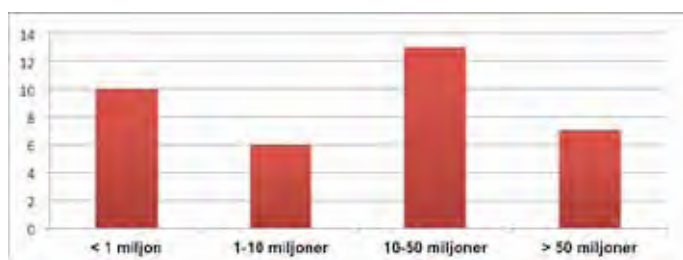
SVENSKA MISSIONSRÅDETS KANSLI OCH FÖRENINGSVERSAMHET

SMR ska utveckla systemen för organisatoriskt lärande inklusive arbetet med styrning och uppföljning av SMR:s operativa arbete. SMR ska utveckla och skapa mötesplatser där medlemsorganisationer kan mötas för samtal, erfarenhetsutbyte och dialog kring missionsfrågor.

MEDLEMSORGANISATIONERNA

SMR:s 36 medlemsorganisationer har en stor bredd i tematiskt fokus, organisationsstruktur, medlemsantal, verksamhetsintäkter och erfarenhet av olika givare.

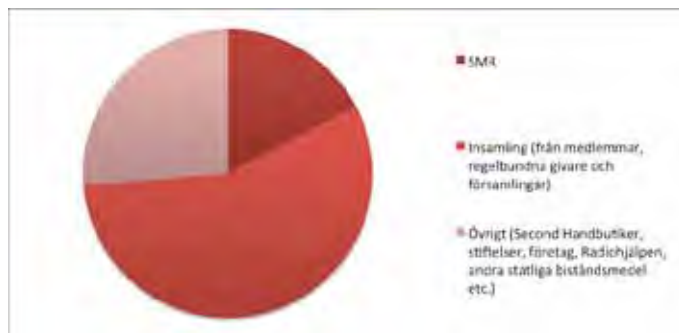
Figur 1 illustrerar spridningen vad gäller storleken på organisationernas budget för utvecklings- och missionsarbete.

Figur 1

Den i särklass viktigaste inkomstkällan för merparten av organisationerna är insamling och gåvor från medlemmar, regelbundna givare och församlingar, vilket utgör närmare 60 procent av deras samlade verksamhetsintäkter. Finansieringen från SMR utgör ungefär en femtedel av de samlade intäkterna. Resterande medel erhålls bland annat från second handbutiker - för vissa organisationer utgör

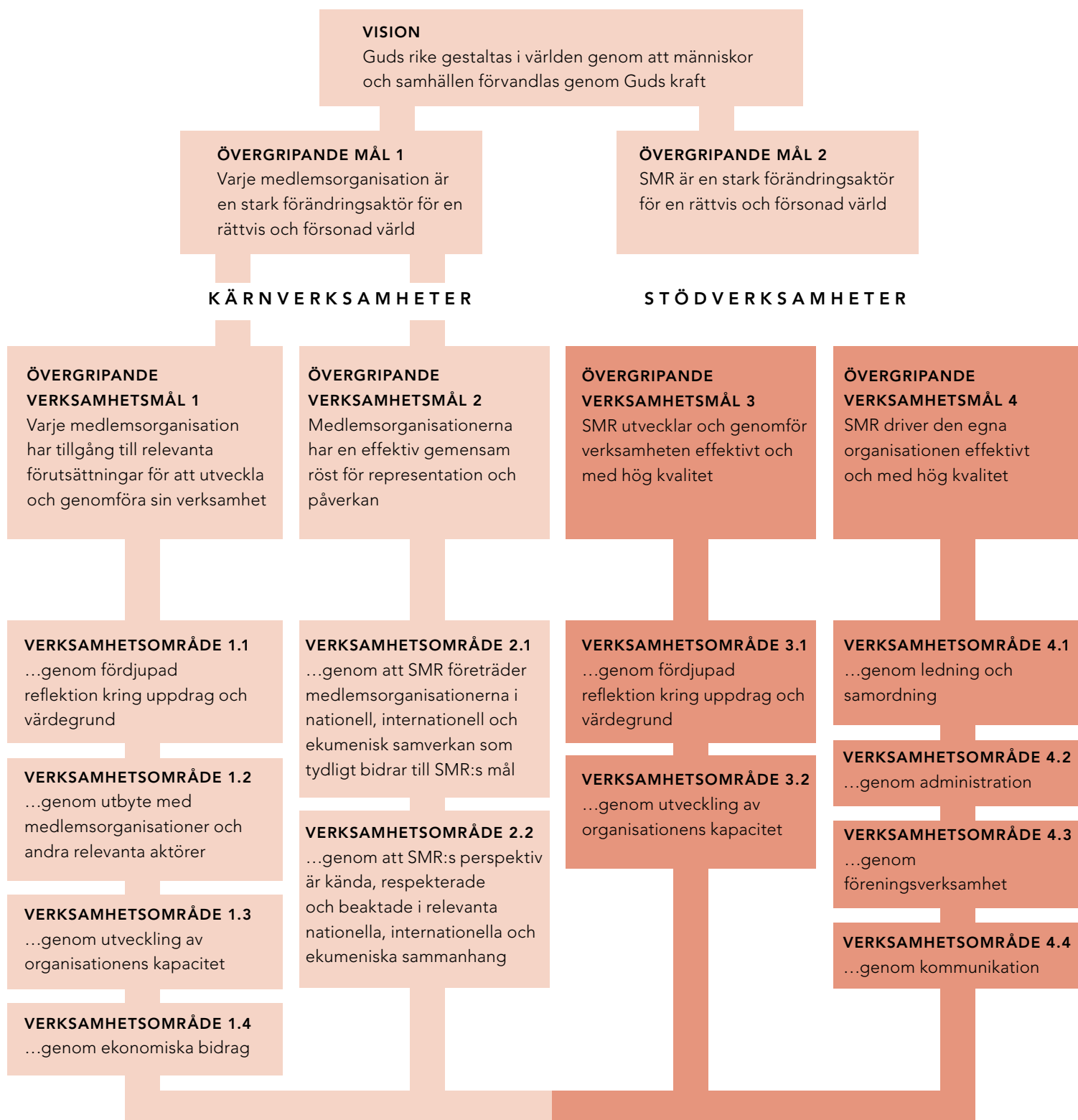
en betydande inkomstkälla - Radiohjälpen, Postkodlotteriet, stiftelser, företag och andra statliga biståndsanslag än de som kanaliseras via SMR. Det kan vara värt att notera att ungefär en tredjedel av organisationerna initierat någon form av företagsnära samarbete, men att detta ännu inte står för någon betydande del av de samlade verksamhetsintäkterna. Figur 2 ger en ungefärlig bild av hur organisationernas finansiering ser ut.

Figur 2

Ungefär hälften av de medlemsorganisationer som har möjlighet att ansöka om Sidafinansiering genom SMR väljer att göra det. Pingst - fria församlingar i samverkan och Svenska kyrkan har egna ramavtal med Sida. Omkring 15 procent av samtliga organisationerna har mer än hälften av sin finansiering från SMR. Två tredjedelar erhåller mindre än tio procent av sina verksamhetsintäkter från SMR medan merparten av dem avstår helt från att ansöka om Sidafinansiering.

SVENSKA MISSIONSRÅDETS VERKSAMHETSMÅL

KALENDARIET UNDER 2010

26-27 januari	SMR:s medlemsdagar
29 januari	Sigtunastiftelsen, SMR och SKR: Etik, mänskliga rättigheter och kristen mission
15 februari	Idédag om kommunikation och informationsanslaget
12 mars	Att tala in i sin samtid – om pastoral befrielseologi och postmodern mission. SMR, SKR och SIM
15-16 mars	Temakurs för personal: Mänskliga rättigheter och mission
17 mars	Temakurs för personal: Försoningens möjlighet och dilemma
18-19 mars	Temakurs för personal: Konflikthantering och ickevåldets förändringskraft
26-27 april	Temakurs för personal: Hållbar utveckling och globalisering
28-29 april	Temakurs för personal: Pedagogik i praktiken
28 april	Försäkringsseminarium
19 maj	Organisationsutvecklingsseminarium
24 maj	Seminarium för nya policyn: arbetet med hiv och aids samt antikorrupktion.
26-27 maj	SMR:s årsmöte
4-10 juli	SMR deltar i politikerveckan i Almedalen, Visby
6 juli	Platsar Gud i biståndsarbetet? Krukmakarens hus, Visby
7 juli	Hot, hädelse och handskakning – vad innebär religionsfrihet? Krukmakarens hus, Visby
15 september	Utvärderingsseminarium informationsbidraget
23-26 september	SMR deltar på Internationella torget under Bok & biblioteksmässan i Göteborg
1 oktober	OL-dag (organisatoriskt lärande)
5 oktober	Kurs om miljökonsekvensbedömning
14 oktober	Seminarium: Sydasien: utmanad religionsfrihet
20 oktober	Forum för missionsvetenskap
28 oktober	Seminariedag om kyrkans roll i samhället
3 november	Seminarium om utvecklingssyn
24-25 november	Mission på 2010-talet (24 november: SMR:s rådsmöte), SMR och SKR tillsammans.
14-21 november	Kyrkornas globala vecka
1-2 december	Kurs "Stöd och finansiell kontroll i utvecklingssamarbetet"
15 december	Seminarium om alternativ finansiering

KORTA FAKTA

UNDER 2010 HAR SMR:s KANSLI:

Skickat ut åtta pressmeddelanden, varav det som lästs mest har lästs av 370 journalister och det som lästs minst har lästs av 130 journalister.

Anordnat/varit medarrangör i 29 kurser, seminarier och mötesplatser av olika storlek och slag.

Skrivit fem debattartiklar tillsammans med andra organisationer. Noterat 26 artiklar i pressen där antingen SMR-personal har intervjuats eller SMR omnämnts.

Gjort och skickat ut 11 nyhetsbrev till 617 personer per gång, varav 120 personer i snitt har läst nyhetsbrevet varje gång.

Tryckt följande skrifter:
"Lathund om religionsfrihet" på svenska och engelska;
"The church needs to be human";
"Civila samhällets mervärde i utvecklingssamarbetet".

Tryckt en ny folder om SMR på svenska och engelska.

Varit delaktig i planering och genomförande av sex seminarier som genomförts tillsammans med andra organisationer, och som uppmärksammats i pressen.

Startat en Facebook-sida som på några veckor "gillades" av 71 personer.

Har haft 4 679 besök på hemsidan, något mindre än 100 besökare per dag.

SMR:s STYRELSE FRÅN ÅRSMÖTET 2010

Els-Marie Carlbäcker, Svenska Missionskyrkan (ordförande)

ORDINARIE LEDAMÖTER:

Yusuf Aydin, Syrisk Ortodoxa kyrkan

Lars Anderås, PMU

Bengt Swerlander, Erikshjälpen

Bo Paulsson, Individuell Människohjälp

Birgitta Larsson, Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd

Gudrun Boström, Evangeliska Frikyrkan

Olle Kristenson, Svenska kyrkan

Eduardo Gran Villanueva-Contreras, Kristna Fredsrörelsen

ERSÄTTARE:

Gunnel Lerne, Frälsningsarmén

Helena Nyström, KFUK-KFUM Sverige

Hélène-Dominique Lindroth, Katolska kyrkan i Sverige

STYRELSENS PRESIDIUM:

Els-Marie Carlbäcker, Bengt Swerlander och Olle Kristenson

SMR:S UTVECKLINGSUTSKOTT

Börje Duvell, Frälsningsarmén

Maria Presson, Hoppets Stjärna

Rut Lindén, Svenska Missionskyrkan

Anna Rostedt, Erikshjälpen

Fredrik Karlsson, Evangeliska Frikyrkan

Sofia Walan, Sveriges Kristna Råd

Helena Nyström, KFUK-KFUM Sverige

(styrelsens representant)

RELIGIONSFRIHETS-NÄTVERKETS ARBETSUTSKOTT

Gruppen fungerar som en referensgrupp till kansliet i påverkansarbetet kring religionsfrihetsfrågor, till exempel i framtagningen av lathunden om religionsfrihet. Gruppen har även deltagit i planeringen av nätverkets seminarium om religionsfrihet i Sydasiens som ägde rum i oktober 2010. I gruppen 2010 ingick:

Christer Daelander, Svenska Baptistsamfundet

Urban Gibson, OSSE-nätverket

Göran Gunner, Svenska kyrkan

Peter Paulsson, Open Doors

Stefan Swärd, Evangeliska Frikyrkan

ARBETSGRUPPEN FÖR MISSIONÄRSUTBILDNING

Arbetsgruppen har sedan dess start 1996 mötts 3-4 ggr/år. 2010 har ett seminarium om missionärsrollen, två studieresor och en utvärdering av kurser från tidigare år genomförts. Arbetsgruppens sammanträden har varit ett samråd för de som arbetar med utbildningsfrågor och givit möjligheten att dela utmaningar och erfarenheter. Gruppen upphörde i september 2010 på grund av ändrade behov hos medlemsorganisationerna. I gruppen 2010 ingick:

Gunnel Borg, Evangeliska Frikyrkan

Torbjörn Bådagård, Svenska Missionskyrkan

Paul Waern, PMU

Sanna Ingelstam-Duregård, Svenska kyrkan

Birgitta Johansson, Svenska missionsrådet

SMR HAR ÄVEN DELTAGIT I:

Concord Sveriges styrelse (Viktoria Isaksson)

Concord Europas styrelse (Eva Christina Nilsson var vice ordförande fram till juni)

Ramchefgruppen (Eva Christina Nilsson)

Open Forum-arbetsgruppen (Lena Boberg)

Pressekreterarnätverket (Viktoria Isaksson)

Ramorganisationernas arbetsgrupp för praktikantbidrag (Anna Thors)

De kristna ramorganisationernas referensgrupp för religion och utveckling (Eva Christina Nilsson)

Ramorganisationernas nätverk för planering, uppföljning och utvärdering (Lena Boberg)

SKR:s informatörsnätverk (Viktoria Isaksson)

CONCORD:s biståndsarbetsgrupp (Viktoria Isaksson)

CONCORD:s samstämmighetsarbetsgrupp (Viktoria Isaksson)

Göteborgsprocessen (Viktoria Isaksson)

Kyrkornas globala vecka (Katherine Cash,

Viktoria Isaksson)

PERSONALFÖRTECKNING 2010

Claes Johan Alexandersson	Handläggare
Anders Aspegren	Ekonomiansvarig, augusti
Lena Boberg	Ansvarig Forskning och Utveckling
Ulla Boudrie	Ekonomiassistent, vikarie
Wolfgang Falk	Ekonomiansvarig januari-juli
Lorentz Forsberg	Utvecklingssekreterare, åter tjänstledighet september
Katherine Cash	Påverkan och opinionsbildning för religions- och övertygelsefrihet
Kristina Helgesson Kjellin	Utvecklingssekreterare, augusti
Viktoria Isaksson	Kommunikatör – press och webb
Birgitta Johansson	Personalsekreterare
Tomas Lindén	Controller
Johan Lindgren	Vikarierande handläggare
Anders Malmstigen	Ansvarig Utvecklingssamarbetet
Joel Malmvall	Handläggare, föräldraledig augusti-december
Lisa Minnhagen	Utvecklingssekreterare
Marcus Mohlin	Utvecklingssekreterare, maj-december
Kristina Oskarsson	Vikarierande handläggare juni-oktober
Eva Christina Nilsson	Generalsekreterare
Joel Sverker	Handläggare
Christine Söderberg	Kommunikationsansvarig
Anna Thors	Administratör
Mikael Wiking	Handläggare
Karin Winnerstam	Ekonomiassistent, föräldraledig 2010

MEDLEMSORGANISATIONER UNDER 2010

Bibelsällskapet	Life & Peace Institute
Dövas Afrika Mission	MAF Sweden
Erikshjälpen	Metodistkyrkan i Sverige
Evangeliska Brödraförsamlingen	NavPartners
Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen	OM Sverige
Evangeliska Frikyrkan	Operation Mercy
Evangeliska Östasienmissionen	Pingst – fria församlingar i samverkan
Evangelisk Luthersk Mission – Bibeltrogna Vänner	Sjundedags-Adventistsamfundet/ADRA
FHI Sverige – De hungrandes vänner	Skandinaviska Barnmissionen
Folk & Språk	Svenska Alliansmissionen
Frälsningsarmén	Svenska Baptistsamfundet
Församlingen Arken	Svenska kyrkan
International Aid Services, IAS	Svenska Missionskyrkan
Individuell Människohjälp	Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd
Katolska kyrkan i Sverige/Caritas Sverige	Syrisk Ortodoxa kyrkan
KFUK-KFUM Sverige	Trognistans mission
Kristna Fredsrörelsen	Tältmissionen/Hoppets Stjärna
Lepramissionen i Sverige	Vännernas Samfund/Kväkarhjälp

KYRKANS ROLL I SAMHÄLLET OCH RELIGIONENS ROLL I UTVECKLING

BOKMÄSSAN

I september 2010 deltog Svenska missionsrådet för första gången på Internationella Torget på bokmässan i Göteborg, som hade temat "Afrika". I SMR:s monter fick besökarna veta mer om civilsamhällets roll i samhällsutvecklingen, bland annat genom exempel från medlemsorganisationernas arbete runt om i världen. På Internationella Torgets båda scener och på Se Människan-scenen deltog SMR med sex seminarier som arrangerades tillsammans med Sigtunastiftelsen, Life & Peace Institute, Sensus, MR-fonden, Svenska kyrkan och med PMU. Flera av seminarierna handlade om

religionsfrihet, till exempel "Hur mycket religion måste man tåla?", där Naiti del Sante, jurist hos Diskrimineringsombudsmannen, Göran Gunner från Svenska kyrkans forskningsenhet, Christer Sturmark från Förbundet Humanisterna och Katherine Cash från SMR medverkade. Mest välbesökta seminarium blev "Sexuellt våld som krigsmetod", där doktor Denis Mukwege från Panzisyukhuset i Bukavu gav röst åt de kvinnor som utsatts för brutala våldtäkter i konfliktens Demokratiska Republiken Kongo.

Intryck från Bokmässan:

Det myllrar! Där står någon och berättar om trädgårdsskötsel, där står en annan och berättar om Kongo, och där hörde jag någon säga något om hur jag kan publicera min egen bok. Jag kan höra föredrag om nästan vad som helst, köpa böcker om de smalaste intressen. Har jag tur kan jag vinna en teckning av den sydafrikanske tecknaren Zapiro. Men jag kan också höra ord av tröst eller uppmuntran från nutidshjältar och skrivande medvandrare. När jag går runt bland Bokmässans många montrar slits jag mellan upplevelsen av att vår jord är skör och sargad och att den är stark

och vacker. Jag blir påmind om det fantastiska i den kreativitet som vi människor utrustats med i skapelsen. Det känns helt rätt att vara där, mitt i detta myller. För vi vill ju berätta för andra om det arbete som SMR och dess medlemsorganisationer gör i Sverige, Afrika, Asien och Latinamerika för att världen ska bli mer rättvis. Vi vill bidra till att kyrkors och kristna organisationers roll i samhället diskuteras på denna plats där så många olika människor möts, liksom religionsfrihet och frågor om religion och samhällsutveckling.

Lena Boberg, ansvarig för forskning och utveckling på Svenska missionsrådet

EDINBURGH OCH LAUSANNE - EKUMENISKA VÄRLDSKONFERENSER

År 2010 var det 100 år sedan den stora ekumeniska konferensen i Edinburgh ägde rum. SMR:s rådsmöte den 24 november följde upp ett par av de internationella konferenser som uppmärksammade detta utifrån frågan "Vilka är lärdomarna från Edinburgh?".

Peter Lindvall (Svenska kyrkan), Anna Ljung (Svenska Missionskyrkan) och Håkan E Wilhelmson (Lunds Missionssällskap) deltog i en konferens i Edinburgh i juni 2010. Även om mångfalden var större vid den här konferensen än vid den som ägde rum 1910, var det ändå tydligt att den längtan efter ömsesidighet och partnerskap mellan "nord" och "syd" som uttrycktes av många, ännu inte har förverkligats i praktiken. Det var i huvudsak "väst/nord" som styrde planeringen och satte agendan för konferensen, även om den studieprocess som föregick konferensen har möjliggjort för många fler att vara delaktiga.

I oktober 2010 ägde Lausannerörelsens konferens rum i Kapstaden, Sydafrika. Från Sverige deltog bland andra Eva Christina Nilsson från SMR och Lars Anderås från Pingst — fria församlingar i samverkan. Också den konferensen präglades av "väst/nord"-dominans, framför allt från USA, men bland deltagarna uttrycktes en längtan efter ömsesidighet, efter att "syd" ska få sin rättmätiga plats i dessa och liknande sammanhang, så att den globala kristenheten, som den ser ut i dag, blir representerad.

Uppmärksammandet av Edinburgh 2010 har inneburit flera studieprocesser på nio teman: 1) Local Church (Lokala församlingen), 2) What is Mission? (Vad är mission?), 3) What motivates Mission? (Vad motiverar mission?), 4) Mission and Power (Mission och makt),

5) Christian Mission among other Faiths (Kristen mission bland andra trosuppfattningar), 6) A new Frontier for Mission: Post modernity (En ny utmaning för mission: postmodernitet), 7) Education and Formation for Mission (Utbildning och bildning för mission), 8) Better Together: Mission and Unity (Bättre tillsammans: mission och enhet), och 9) Being the Church in Mission (Att vara kyrka i mission). Publikationer från dessa processer går att ta del av på www.edinburgh2010.org.

Några frågor som formulerats utifrån dessa teman är: Hur ser världen ut i dag? Vilken omvärldsbild har vi? Vilken självbild har vi? Det historiska arvet — lär vi oss av det förflutna och av tidigare misstag? Synen på mission — vad innebär mission i dag? Och i relation till makt och ordet "partnerskap" — hur är partnerskapet organiserat? Vem är det som definierar det?

Den lokala kyrkans roll för mission var ett gemensamt ämne för båda konferenserna. Mission är kyrkans identitet och grunden för dess existens. En slutsats från båda konferenserna var att det är nödvändigt att ha en helhetssyn på mission; uppdelningen mellan "proklamation" och socialt arbete är varken relevant eller önskvärd, i stället utgör de olika aspekter av mission. I båda konferenserna blev det också tydligt att olika aspekter av makt behöver fortsatt analys och bearbetning, till exempel representationen av kvinnor och män vid konferenserna, representationen från "nord" och "syd" och ungdomars delaktighet.

ETISKA PERSPEKTIV PÅ VAPENHANDEL

Etiska perspektiv på vapenhandel. Det var temat för en ekumenisk konferens i Svenska kyrkan i London i oktober, arrangerad av Göteborgsprocessen (se faktaruta). Tjugosju representanter från kyrkor och kristna organisationer i olika delar av världen deltog, liksom några deltagare från andra religioner, bland andra Mustafa Ceri, stofmufti från Bosnien-Hercegovina.

Frågor som diskuterades under konferensen var till exempel trender i militära utgifter och vapenhandel och hur kyrkor i Indien, Storbritannien och Sydafrika arbetar med vapenhandelsfrågor.

En av talarna var Andrew Feinstein, författare och tidigare parlamentsledamot från Sydafrika, som berättade om vilka negativa konsekvenser Sveriges vapenaffär med Sydafrika har fått för den demokratiska utvecklingen i landet.

Deltagarna fick också ta del av teologiska reflektioner om vapenhandel från protestantiskt, katolskt och grekisk-ortodoxt perspektiv. Som avslutning på konferensen hölls ett teologiskt seminarium tillsammans med organisationen Religions for Peace, där perspektiv från olika religioner presenterades.

*“De som verkligen förlorade på vapenaffären var människor som de hivsmittade och sexbarnspappan i slummen. De får bära bördan för de svenska, brittiska och sydafrikanska politikernas agerande”,
Andrew Feinstein*

FAKTA

Göteborgsprocessen är ett ekumeniskt initiativ som startade i Sverige 2001. Kyrkor i flera länder har anslutit sig till processen. De svenska samarbetsorganisationerna bakom Göteborgsprocessen är Kristna Fredsrörelsen, Life & Peace Institute, Sveriges Kristna Råd och Svenska missionsrådet.

Inom Göteborgsprocessen samarbetar kyrkor och kyrkorelaterade organisationer tillsammans ekumeniskt för att öka kunskapen om etiska utmaningar i vapenexporten. Göteborgsprocessen uppmuntrar också en konstruktiv dialog mellan vapenindustrin, kontrollmyndigheter, civila samhället och dem som använder vapnen.
www.göteborgprocess.org

GEMENSAM ÅRSKONFERENS FÖR SVENSKA MISSIONSRÅDET OCH SVERIGES KRISTNA RÅD

För första gången har Svenska missionsrådet och Sveriges Kristna Råd, SKR, haft en gemensam årskonferens. Det var 26–27 maj 2010 i S:t Afrems katedral i Södertälje, i samverkan med syrisk-ortodoxa församlingen och Södertälje Kristna Samarbetsråd. Årskonferensen var ett led i att uppmärksamma 100-årsminnet av världsmissionskonferensen i Edinburgh 1910, som brukar ses som startpunkt för både för missionsekumeniken och hela 1900-talets ekumeniska rörelse.

– Varför pratar vi så mycket om Edinburgh i Södertälje? frågade SKR:s generalsekreterare Sven-Bernhard Fast i inledningen av mötet. Frågan ställdes till SMR:s generalsekreterare Eva Christina Nilsson, som svarade att det finns klara länkar mellan Edinburgh och Södertälje: – Då handlade det mycket om trovärdighet. Ska den kristna kyrkan vara trovärdig kan den inte splittra sig. Det kan man ta till sig i dag också. Det var en bredd av organisationer, vilket också stämmer med det vi har här i dag. Mission och enhet hör ihop.

Under årskonferensen hölls flera föredrag och parallella seminarier. Det gemensamma mötet är också ett uttryck för det växande samarbetet mellan SKR och SMR.

NY ORDFÖRANDE FÖR SMR

SMR hade också enskilda årsmötesförhandlingar under konferensen. Då valdes en ny styrelse med Els-Marie Carlbäcker som ordförande till 2012. Hon är samordnare för utvecklingssamarbete på Svenska Missionskyrkan.

På årsmötet medverkade Georg Andrén, chef för Aktörssamverkan på Sida, och berättade om den översyn av Sidas struktur som han arbetat med.

Han fick frågan hur han ser på organisationer som SMR:s medlemsorganisationer samarbetar med sedan många år, men som inte har så stor kapacitet att hänga med i alla förändringar. Blir sådana organisationer diskvalificerade i biståndet?

– En styrka hos kyrkorna är långsiktigheten i relationen. Men det finns en oro hos mig personligen att en väldigt lång relation stelnar i en givar- och mottagarrelation. Jag skulle vilja att när man går in i en biståndsrelation, då ska

man också ha en tydlig plan för när och hur den ska avvecklas.

Ärkebiskop Anders Wejryd i ett panelsamtal med Gunnel Ericson ordförande, SMR:s styrelse, professor Kajsa Ahlstrand och professor Musa Dube som sammanfattning av dagens seminarier.

BISTÅNDSMINISTERN PÅ ÅRSKONFERENSEN

På SKR:s och SMR:s gemensamma årskonferens samtalade biståndsminister Gunilla Carlsson med Dag Tuvelius om kyrkornas roll i biståndet. Dag Tuvelius berättade att det inte står något om religionsfrihet på Sidas hemsida, trots att det står mycket om hur man arbetar för övriga mänskliga rättigheter. Gunilla Carlsson menar att det finns en tradition av beröringsångest när det gäller religion i Sverige, men lovade att se till att religionsfrihetsfrågan prioriteras i Sidas arbete.

– Religionsfrihet ska lyftas och kommer att lyftas, lovade biståndsministern.

Hon fick också frågan hur hon vill ta till vara kyrkors och kristna organisationers långa erfarenhet av utvecklings-samarbete och mångåriga relationer med samarbetsorganisationer i syd. Här erkände Gunilla Carlsson att hon och utrikesdepartementet har varit dåliga på att ta till vara kyrkornas specifika kompetens när det gäller medmänsklighet och "föreningen i tron", men menade att det beror på att kyrkorna är alldeles för tysta i Sverige.

– Kanske ska vi hitta någon annan form av utbyte och inte bara verbalt på tidsningsssidorna.

Onsdag 26 maj	
09.30	Ankomst och registrering
10.00	Kaffe
11.00	Gästfäst med välkomsthälsningar, ortodox tradition
12.00	Lunch
13.00	SKR och SMR – på resa ihop Sven-Bernhard Fast, Eva Christina Nilsson
13.30	Hiv och äik och kyrkans teologi Musa Dube (presentation, se baksidan)
14.15	Kyrkans ansvar år 2010 Kajsa Ahlstrand (presentation, se baksidan)
14.45	Kaffe och smörgås, därefter panelsamtal
16.00	Kyrkofamiljesamlingar för SKR, Årsmötesförhandlingar för SMR
18.30	Aftonbön, katolsk tradition
19.30	Festvill med program

KYRKANS ROLL I SAMHÄLLET

“The Church needs to be human”, “Kyrkan behöver vara mänsklig”. Så sammanfattades den utgångspunkt kyrkan måste ha för att vara relevant i samhället av en av deltagarna på SMR:s seminarium om kyrka och samhälle, som hölls i Zimbabwe 26–30 april 2010. De 42 deltagarna kom från olika kyrkor och kristna organisationer i Zimbabwe, Zambia, Sydafrika och Sverige och diskuterades vilken roll kyrkan kan och bör ha i samhället. Det var det sista av fyra seminarier inom arbetet med kyrkans roll (Kongo Kinshasa 2005, Peru 2007, Thailand 2008, Zimbabwe 2010).

Att kyrkan kan vara, och ofta är, en plats där människor blir stärkta betonades av deltagarna, liksom att församlingen utgör ett unikt nätverk av människor med olika kompetenser och resurser. Att ingå i ett sådant nätverk är ofta något mycket positivt för individen. Grupparbeten, samtal i storgrupp och individuell reflektion varvades under dagarna, som också innehöll en utflykt till de berömda grotterna i Chinhoyi. “The Church is

a Change agent” menade en annan deltagare, då den kan förmedla ett budskap om hopp och förändring för människor. (För mer information om Zimbabweseminarier, se SMR rapporten: “The Church needs to be human”, 2010.)

I oktober följdes seminarier i Zimbabwe upp med ett på Lidingö, där Ann Aldén, kyrkoherde i Västra Skrävlinge församling i Malmö, och Carl Sundberg, pastor och teolog med flera års erfarenhet av att arbeta i Kongo, medverkade. Ann Aldén föreläste under titeln “Kyrka i mångfald och dialog – kan man vara folkkyrka i minoritet?” Hon beskrev situationen i sin församling,

där enbart 16,2 procent tillhör Svenska kyrkan. Området kännetecknas av hög arbetslöshet och fattigdom och främlingsfientliga strömningar. I församlingen ingår området Rosengård som också präglas av stora sociala utmaningar. Vilken roll kan kyrkan spela i ett sådant sammanhang?

Därefter tog Carl Sundberg vid och föreläste utifrån rubriken “Vems röst, Profetens eller Profitens? — Kyrka och teologi i Kongo”. Han beskrev den religiösa mångfald som råder i de båda Kongostaterna och kyrkans viktiga roll för utbildning och hälsovård. Han beskrev vidare de stora behov som finns i ett samhälle präglad av krig och fattigdom och den hopplöshet som kongoleser känner gentemot korrupta politiker som inte gör det som förväntas av dem. Den stora mångfalden gäller också kyrkorna, där inte minst så kallade karismatiska kyrkor växer mycket.

De internationella seminarier som SMR har organiserat kring kyrkans roll har visat på det stora arbete som kyrkor runt om i världen gör. De har också visat på likheter och skillnader gällande vilken roll kyrkan har i civilsamhället och hur relationerna ser ut till staten och till andra aktörer. Tydligt från alla seminarier är att “nord/syd”-relationen behöver fortsätta att bearbetas, och diskussionerna behöver fortsätta kring vad som är “god teologi”. Mäns och kvinnors roller behöver fortsätta att analyseras, liksom ungdomars roller i kyrkan. Seminarier har lyft fram frågor som har med ledarskap och organisation att göra och visat på den stora bredd som finns i hur man kan vara kyrka; de har fungerat som ekumeniska mötesplatser där nya bekantskaper och lärdomar har gjorts. Makt på olika nivåer, maktlöshet, makt att förändra och maktstrukturer som hinder har också varit återkommande teman. Det breda material som de fyra internationella seminarier har gett utgör en bra utgångspunkt för fördjupade analyser av några specifika kontexter, vilket sker under 2011 i Kambodja och Zimbabwe.

“SKAPELSEFRED BYGGS INTE MED VAPEN” – TEMA FÖR KYRKORNAS GLOBALA VECKA

Sverige är en av världens största vapenexportörer, trots att vi är ett land av relativt liten storlek. De senaste åren har exporten dessutom ökat drastiskt. Det finns riktlinjer som säger att vapen inte bör exporteras till länder som till exempel befinner sig i konflikt med annan stat. Ändå har länder som är inblandade i väpnade konflikter kunnat köpa svenskt krigsmaterie. Under 2000-talet har Sverige även exporterat vapen till en rad diktaturer, såsom Förenade Arabemiraten och Saudiarabien.

De resurser som läggs på att ta fram och införskaffa vapen är enorma, för tillfället lägger världen 15 gånger mer pengar på att rusta militärt än på utvecklingssamarbete. Hur kan vi, som individer, kyrkor och organisationer vara med och påverka för en fredligare värld genom att engagera oss i frågor kring vapenhandel? Det var en av frågorna som lyftes fram under Kyrkornas globala vecka 2010 under temat “Skapelsefred byggs inte med vapen”.

“Jag tycker att Globala veckan växer i betydelse för varje år. År 2010 lyckades vi verkligen skapa synergieffekter kring ett mycket angeläget tema: vapenproduktion och vapenhandel. Vi på fredsforskningsinstitutet Life & Peace Institute kunde bidra genom vårt material, främst tidskriften New Routes’ temanummer med internationella utblickar och flera seminarier på bokmässan i Göteborg. Kampanjen kändes väldigt givande och det är roligt att vi kan vara en kugge i en så bred satsning med många församlingar och olika nätverk engagerade.”

Tore Samuelsson
Kommunikationschef Life & Peace Institute

Temat väckte stort engagemang runt om i landet, dels genom aktiviteter i församlingar och lokalgrupper och dels genom personliga underskrifter i globala veckans politikerutmaning i form av ett brev till dem som beslutar om svensk vapenexport. På globala veckans Facebooksida har man kunnat gå in och “gilla” för att få en uppdatering.

Under globala veckan anordnade SMR seminariet “Vändpunkt för Sudan” tillsammans med PMU och Svenska kyrkan. “Det här är det första mötet jag är med på under den här mycket kritiska tiden för Sudan och det är till så stor hjälp att ni ger ord och är ögon för det sudanesiska folket”, sa biståndsminister Gunilla Carlsson på seminariet, där även Afrikanska kyrkorådets sändebud till Sudan, Samuel Kobia, och den sydsudanesiske pastorn Isaiah M Dau medverkade.

“För oss på PMU har Kyrkornas globala vecka blivit ett naturligt tillfälle att samarbeta med andra organisationer och samfund för att lyfta fram aktuella frågor. Det är positivt på många sätt. Att vi är många som samlas med ett gemensamt fokus gör att vi får bättre genomslag, och det är naturligtvis bra, men en annan vinst är att det är roligt att jobba tillsammans! Vi kan inspirera och engagera varandra. Seminariet om Sudan (se ovan) är ett gott exempel på vad vi kan göra tillsammans för att lyfta viktiga frågor.”

Elisabeth Hammarberg
Kommunikationschef PMU

RELIGION OCH UTVECKLING

Vi kan konstatera att världen är religiös och att religion är starkt identitetsskapande för majoriteten av människor. Tro kan bidra till att ge mening, gemenskap, sammanhang, hopp och befrielse. Vi vet också att religiösa ledare ofta blir lyssnade till. Arbetet mot hiv och aids är ett exempel. Därför har tro och religion betydelse både värderingsmässigt och instrumentellt.

Självklart spelar religion en roll på både gott och ont. Men ett svenskt synsätt och en svensk religionsblindhet skapar kollision,

vilket vi märker i utvecklingssamarbetet. En svensk sekulär förståelse av religionen saknar viktiga förutsättningar för ett konstruktivt utvecklingssamarbete i områden där religion är en självklar grundval för människors liv.

Det gemensamma arbetet med de andra kristna ramorganisationerna (Diakonia, PMU och Svenska kyrkan) har fortsatt. Möten har hållits regelbundet där diskussioner har förts om hur vi på bästa sätt kan uppmärksamma frågan om religion och utveckling i olika sammanhang. På Almedalsveckan uppmärksammades religion och utveckling vid ett seminarium arrangerat av bland andra SMR. Vid MR-dagarna i november 2010 skulle också ett seminarium om "Gud och utveckling"

ha ägt rum, som tyvärr ställdes in på grund av sjukdom. Planeringen för ett seminarium vid MR-dagarna 2011 fortsätter.

Det händer mycket kring de här frågorna runt om i världen. I början av november ägde ett seminarium rum i Oslo, där Bistandsnämnda med starkt stöd från utrikesdepartementet bjudit in till ett seminarium om religionens roll i utvecklingssamarbetet. Den påläste och engagerade norske bistandsministern Erik Solheim inledde och meddelade att norska regeringen nu tillsätter ett råd som ska stärka utvecklingssamarbetet i frågor som är relaterade till religion och utveckling. Ministern ska själv resa runt i landet och föra samtal om detta och ekonomiskt göra det möjligt att studera religionens betydelse för samhällsutveckling. Han betonade behovet av ökad kunskap och ett kvalificerat samtal.

Detta är bara det senaste exemplet på hur olika länder bearbetar denna fråga. UK Department for International Development – det brittiska statliga bistandsorganet – har nyligen avslutat ett femårigt studieprojekt som har genomförts vid Birmingham University. Slutkonferensen ägde rum i juli 2010, där representanter från SMR deltog.

I Nederländerna finns sedan drygt tio år en professur i religion och utveckling som har betytt mycket för statens och religionernas bearbetning av dessa frågor. Till listan kan fogas Världsbanken och FN:s befolkningsorgan UNFPA. Världsbanken har exempelvis författat en rapport med titeln *Faith-Inspired organizations and Development in Cambodia*, som mycket grundligt redogör för olika religiösa organisationer och aktörer i Kambodja och vilken roll de går vidare spelar/kan spela i utvecklingsarbetet.

Under hösten intensifierades dialogen med utrikesdepartementet, då samtal fördes med Björn Andersson och Tomas Brundin på Enheten för utvecklingspolitik. Planerna för ett liknande seminarium som det i Oslo har pågått under hösten, inbjudna talare till det är bland andra Katherine Marshall vid Georgetown University och Allt som pågår kring de här frågorna inspirerar oss att fortsätta arbetet.

Kristina Helgesson Kjellin, *utvecklingssekreterare på Svenska missionsrådet*

ARBETET MED RELIGIONSFRIHET

Svenska missionsrådet bidrog under 2010 med underlag till debatten i riksdagen: Dels en skriftlig fråga till utrikesminister Carl Bildt och en till biståndsmminister Gunilla Carlsson, dels fyra motioner kring frågor rörande religions- och övertygelsefrihet. Motionerna baserades på SMR:s rapport *Tro, frihet och förändring — så kan religionsfrihet integreras i Sveriges utrikespolitik*. SMR har också under året deltagit bland annat i möten med OSSE-nätverket och Forum 18, fört samtal med beslutsfattare, anordnat seminarier och debatterat i medierna.

Den 14 oktober 2010 träffades religionsfrihetsnätverket och gjorde en djupdykning i situationen för religionsfriheten i Sydasiens. Fokus låg framför allt på Indien, men Pakistan, Nepal och Sri Lanka diskuterades också.

I Indien ser religiösa grupper på konvertering på olika sätt och lagstiftningen mot konvertering används ofta för att rättfärdiga våld, sade David Griffiths, ledare för Sydasiensnheten på Christian Solidarity Worldwide. Han talade under rubriken "Conversion, reconversion and violence: threats to religious freedom in South Asia". David Griffiths beskrev den historiska bakgrunden till antikonverteringslagstiftningar i Indien och förklarade hur konvertering ses på olika sätt av olika grupper. Kristna ser ofta konvertering som ett resultat av en inre process hos konvertiten, medan hindunationalister ofta ser konvertering som en våldsamt handling av en extern person

mot en passiv konvertit.

Lagstiftningarna och en offentlig retorik kring tvångskonverteringar används för att rättfärdiga våld. Lagstiftning mot konversion täcker däremot inte återkonvertering. Tvångsåterkonverteringar till hinduism förbjuds därmed inte av antikonverterings-lagarna, vilket kan utnyttjas av dem som vill tvinga någon att bli hindu trots att vederbörande inte tidigare varit det.

Utvärderingarna visade att deltagarna uppskattade både den kunniga föreläsaren och möjligheten att fördjupa sig i ett specifikt område.

En ny kärngrupp för nätverket håller på att bildas för att arbeta vidare med religionsfrihetsfrågor under året fram till nätverkets nästa seminarium hösten 2011.

SMR:s medlemsorganisationer och andra medlemmar i nätverket uppmuntras till att hålla SMR:s kansli uppdaterat om situationen för samarbetsorganisationer och om aktiviteter som planeras kring dessa frågor.

"Även om religionsfrihet inte är, och ska vara en fråga bara för de kristna ramarna, så är det ändå uppenbart att vi behöver stöd av varandra, och att vår röst behöver höras i den svenska debatten. Det är viktigt för vår trovärdighets skull att vi betonar att samma fri- och rättigheter gäller för alla religioner".

Thorine Arenius, Internationell handläggare, Evangeliska Frikyrkan

FAKTA

Forum 18

Forum 18 grundades av Norsk Misjon i Öst samt Dansk Europamission. F18:s journalister bevakar och rapporterar om konkreta brott mot religionsfriheten, framför allt i forna Sovjet. Brotten rapporteras, analyseras och förmedlas via Forum 18:s hemsida och via nyhetsbrev. www.forum18.org

OSSE-nätverket

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) är världens största regionala organisation där länderna i forna Sovjetunionen samt Västeuropa och Nordamerika ingår. Inom ramen för OSSE har OSSE-länder gjort åtaganden om de mänskliga rättigheterna inklusive religionsfrihet.

OSSE-nätverket består av ett antal frivilligorganisationer och enskilda medlemmar. Nätverket har som syfte att främja en allsidig information om OSSE och frågor om samarbetet

mellan OSSE och andra mellanstatliga organ och anknytningen till FN.

Nätverket tar initiativ till träffar med utrikesdepartementet och de tjänstemän som ansvarar för utformningen av Sveriges agerande i OSSE, och träffar också de svenska riksdagsledamöter som ingår i OSSE:s parlamentarikerförsamling, OSSE-PA, samt personer med praktisk erfarenhet av OSSE:s fältverksamhet. Nätverket följer arbetet vid OSSE:s konferenser och kan bekosta deltagandet för medlemmar, i mån av statliga bidrag. Vid de årliga konferenserna om mänskliga rättigheter och om fria val (HDIM) deltar ett stort antal frivilligorganisationer, även från Sverige. Nätverket håller kontakt med OSSE:s organ i Wien, Prag, Warszawa och Haag samt parlamentarikernas sekretariat i Köpenhamn. SMR har varit medlem i OSSE-nätverket sedan 2009. www.osce-ngo.se

UTVECKLINGSSAMARBETE OCH UTVECKLINGSPOLITIK

INFORMATIONSANSLAGET EN LITEN DEL AV BISTÅNDET, MEN CENTRALT FÖR UTVECKLING

Om man ska komma åt de faktorer som skapar och vidmakthåller fattigdom måste man våga släppa fram dem som kritiserar politiken, skrev Diakonia, PMU och Svenska missionsrådet i en debattartikel i Dagen i början av mars. Artikelnen var ett led i debatten om nedskärningarna i den del av folkrörelsernas utvecklingssamarbete som bedrivs genom kommunikation.

“Informationsanslaget som regeringen skar ned med 60 procent är en liten del av det totala biståndet men centralt i det utvecklingsarbete som utförs. Vårt engagemang för att världens fattiga ska få en rimlig chans bygger på övertygelsen om alla människors lika värde.

Det är vår skyldighet att göra deras erfarenheter och perspektiv kända. Det är ett

långsiktigt folkbildnings- och opinionsarbete som genom till exempel Kyrkornas globala vecka, skolbesök och arbete med lokala församlingar och föreningar når hundratusentals svenskar”, ur debattartikel i Dagen, mars 2010

Nedskärningarna drabbade pågående kommunikations- och informationsarbete för SMR:s medlemsorganisationer, liksom flera andra.

På Almedalen deltog SMR tillsammans med fjorton andra organisationer i en kampanj mot nedskärningarna i Sidas informationsanslag. Torsdagen den 19 augusti överlämnades hundratals protestvykort till UD.

OPEN FORUM FÖR ETT BÄTTRE BISTÅND

Den 17–18 november genomfördes den svenska Open Forum-konsultationen om civilsamhället och utvecklingseffektivitet. Konsultationen var en del av den globala Open Forum-processen, där ytterligare ett sextiotal konsultationer har genomförts runt om i världen. Svenska missionsrådet deltog, tillsammans med flera andra ramorganisationer, i planeringen och genomförandet av konsultationen.

”Open Forum for CSO Development Effectiveness” är ett självständigt initiativ bland organisationer inom civilsamhället (Civil Society Organisations, CSO) som arbetar med bistånd och utveckling. Open Forum föddes ur den internationella dialog som har förts mellan givare, regeringar och enskilda organisationer om civilsamhällets roll i förhållande till genomförandet av Parisdeklarationen (se faktaruta) för effektivare bistånd. Diskussionerna klargjorde behovet av att civilsamhällets organisationer själva, utifrån sina egna förutsättningar, utvecklar ett ramverk som kan göra deras bidrag till utvecklingen effektivare.

Svenska missionsrådet ser Open Forum-processen som ett unikt och viktigt tillfälle att påverka utformningen av utvecklingssamarbete och att konstruktivt undersöka vår egen effektivitet som civilsamhällesorganisationer som arbetar med samhällsutveckling. Vi tror att organisationer som har självinsikt och en god uppfattning om sin identitet och sitt uppdrag har mycket att bidra med till samhällsutvecklingen, oavsett om bidragen är små eller stora. Vi kommer därför att fortsätta engagera oss i Open Forum-processen, som pågår fram till det fjärde högnivåmötet om biståndseffektivitet i Busan, Sydkorea, i slutet av 2011.

Under Open Forum-konsultationens första dag samlades representanter för civilsamhällets organisationer för att diskutera principer för sin egen utvecklingseffektivitet och vilka gynnsamma förutsättningar som behövs för att kunna arbeta på ett så bra sätt som möjligt. Deltagarna enades om en svensk tolkning av de åtta internationella principer för civilsamhällets organisationers utvecklingseffektivitet

som slagits fast vid konferensen i Istanbul i september 2010. Man antog även tre ytterligare principer om svenska civilsamhällets organisationers utvecklingseffektivitet i rollen som givare, samt enades om principer om gynnsamma förutsättningar som togs upp till diskussion med den bredare aktörskretsen. Den andra dagen bjöds även denna bredare aktörskrets in med representanter

från utrikesdepartementet, Sida, andra myndigheter, universitet, konsultverksamhet och näringsliv. Sammanlagt deltog fler än hundra personer.

Det som händer efter konsultationen i höstas är att stater och civilsamhällets organisationer förbereder sig för mötet i Busan. Utrikesdepartementet har sin färdplan, med diverse möten på internationell nivå, och civilsamhället har sin. De svenska organisationerna försöker både påverka utrikesdepartementet och bidra med svenska synpunkter in i Open Forum-processen.

FAKTA PARISDEKLARATIONEN

Om FN:s millenniemål ska kunna uppnås och biståndsgivarna ska kunna avsätta mer pengar till utvecklingsländerna krävs att biståndet blir effektivare och resultaten tydligare.

Den så kallade Parisdeklarationen antogs i mars 2005. Genom deklarationen åtar sig samarbetsländerna (mottagarländerna) ett större ansvar för sin egen utveckling genom ekonomiska och politiska reformer, och biståndsgivarna lovar att förändra attityder och metoder för att anpassa sitt bistånd bättre till varje enskilt samarbetsland.

RÄTTIGHETSUTVÄRDERINGEN

SMR genomför en utvärdering av arbetet med rättighets- och jämställdhetsperspektiven. Syftet är att utveckla och stärka SMR:s arbete med rättighetsperspektiv och jämställdhet när det gäller handläggning, stöd till kapacitetsutveckling, kommunikation och resultatrapportering. Lärprocessen står i fokus och SMR har valt att göra stora delar av utvärderingen tillsammans med medlemsorganisationer. Genom fallstudier av utvecklingsinsatser i olika delar av världen, vill SMR utveckla kunskap om hur arbete för människors rättigheter bäst bedrivs i olika sammanhang.

Under 2010 har elva fallstudier genomförts tillsammans med nio av SMR:s medlemsorganisationer i Centralafrikanska Republiken, Kamerun, Indien, Etiopien, Guatemala, Vitryssland, Mongoliet, Mali, Burkina Faso, Kambodja och Kina.

Lorentz Forsberg och Mikael Wiking ger några reflektioner från en resa till Västafrika tillsammans med Erikshjälpen och Adventistsamfundets utvecklings- och biståndsorganisation ADRA.

REFLEKTION FRÅN BAMAKO

Vi samtalar med ett gäng hälsoaktivister. De inleder med att säga att "det vi gör handlar om rätten till hälsa och rätten till liv". I samtalet berör vi frågor som exempelvis hur det är att leva som medlem i en minoritet i Mali, här bryter starka personliga åsikter igenom. Men de konstaterar ändå att "... ett barn föds utan religion och med samma rätt och lika värde. Det vill vi visa på genom vårt sätt att arbeta." Mali i dag är karakteriserat av en mycket hög befolkningstillväxt, detta skapar utmaningar i tillhandahållandet av en lika fördelad och tillräcklig hälsovård. Detta är en av de utmaningar som SMR:s lokala samarbetsorganisationer arbetar med. Med Ali Farka Tourés bluestoner i bakgrunden åker vi genom ett femtioårsjubileumssmyckat Bamako och reflekterar över det vi har hört.

REFLEKTION FRÅN NIONO

I Niono har Erikshjälpens samarbetsorganisation APSM nått cirka 200 000 personer med budskap om hygien och sanitet, bland annat genom radiosändningar. Det har till exempel lett till att folk tvättar händerna med

tvål, och förbättrad sophantering i hushållen i Niono. Området som tidigare varit frekvent drabbat av koleraepidemier har sedan insatsens genomförande inte haft några fler epidemier. Minskad förekomst av vattenburna sjukdomar har också lett till att framför allt barnen inte är sjuka lika ofta och familjerna får mer pengar över till andra utgifter.

I samtal med befolkningen i området har vi sett att kommittéer har bildats i byarna, och de fortsätter att arbeta med sanitetsfrågorna. I arbetet som APSM bedriver har radiosändningar varit en av flera metoder för att ändra attityder och beteenden. Det är här tydligt att radiosändningarna haft en stor inverkan på insatsens resultat då de varit ett viktigt komplement till övriga aktiviteter som mer fokuserat praktiska möten och träning i hygienbefrämjande åtgärder.

I mötet under neemträdet träffade vi en grupp kvinnor som berörts av projektet. Där samtalade vi om arbetsfördelning i hemmen, kvinnors roll i beslutsfattande samt drivkrafterna bakom att jobba med hygienfrågor i sin egen by. Vi var imponerade och uppmuntrade efteråt.

REFLEKTION FRÅN BAZEGA

ADRA jobbar sedan många år i Bazega-provinsen i Burkina Faso. En viktig verksamhet är stöd till kvinnors utveckling i 15 byar i området. Männen vi möter erkänner lite trumpet att det trots allt visat sig effektivare att stödet koncentrerats på kvinnorna i byarna. Då kommer projektet hela befolkningen tillgodo, säger de. Kvinnorna vi samtalar med i byn Toghin deltar i dag i gemensamma beslutsprocesser på ett sätt som inte var vanligt tidigare.

– Jag var förvånad över att det har förändrats så mycket", säger Aisha Apiou, ADRA Burkina Fasos tillförordnade direktor. Kvinnors involvering har också ökat i politiken, både på nationell och lokal nivå. En ny lag från 2009 har till exempel inneburit att det måste finnas minst två kvinnor i de lokala kommittéerna för byutveckling. Många kvinnor vi samtalat med uttrycker att denna förändring stärkt dem genom att de har fått se att kvinnor också kan vara delaktiga i politiska beslut.

En handläggaresa till Guatemala gjordes för att samla in material in till rättighetsutvärderingen, för att följa upp projekt, och för att lära om arbete med hiv och aids och arbete med preventiv närvaro i oroliga områden.

SIDABIDRAG UNDER 2010

En viktig del av SMR:s arbete handlar om bidragsförmedling. Genom avtal med Sida förmedlades under 2010 cirka 111 miljoner kronor, som omfattar stöd till utvecklingsinsatser i syd och öst och till kommunikationsarbete i Sverige.

En viktig del i det kontinuerliga arbetet med bidragsförmedling är att utveckla kvalitetssäkringen och se till att bidrag hanteras likadant i olika organisationer. Som hjälp i det arbetet finns ett flödesschema för insatshanteringen med instruktioner och styrande dokument kopplade till de flesta delarna av insatshanteringen, från idé till arkivering. Flödesschemat har förbättrats och förtydligats under året.

I hanteringen av insatser är det fler än en handläggare som fördjupar sig i en ansökan. Ofta diskuteras principiella frågor inom handläggargruppen för att komma fram till gemensamma beslut. När SMR:s utvecklingsutskott träffas behandlas ofta frågor av principiell karaktär. Utskottets roll är bland annat att granska och stärka handläggarnas arbete och fatta principbeslut. De beslut som fattas läggs till instruktionerna för insatshanteringen.

För SMR:s handläggare för utvecklingsinsatser är det mycket viktigt att ha en bra kontakt med medlemsorganisationerna. En viktig del av arbetet är därför att göra gemensamma resor med dem. Under resorna ser och lär vi oss tillsammans av det arbete som pågår, samtidigt som handläggarna följer upp och kontrollerar till exempel hur avtalen efterlevs och hur organisationer tillämpar styrning och kontroll i sin verksamhet. I de resor som handläggarna har deltagit i under 2010 har fokus varit på att föra diskussioner och ställa frågor utifrån rättighetsperspektivet, som en del i den utvärdering kring rättighetsperspektivet som pågår. Lärdomarna från dessa diskussioner har varit mycket värdefulla och är något som följer med in i handläggararbetet vid granskning av ansökningar och rapporter.

Under året har det varit fortsatt fokus på resultatredovisning. Den modell som SMR tog fram i samband med Sidaansökan för 2009–2011 tillämpas fullt ut i bedömningen av ansökningar och rapporter. Syftet är att på ett sammanfattande sätt kunna berätta om resultat och effekter som det gemensamma utvecklingssamarbetet leder till. I rapporten till Sida för 2010 finns det med exempel på sådan aggregerad redovisning. En mer omfattande rapport tas fram nästa år då vi slutredovisar avtalsperioden 2009–2011.

Några avvikelseärenden har dykt upp och behandlats under året. Det handlar om insatser där det förekommit misstankar om att medel har använts felaktigt. SMR har utvecklat en modell för hanteringen av denna typ av ärenden, där det är viktigt att ha ett nära samarbete med berörda organisationer och att direkt informera och ha en dialog med Sida när något dyker upp. Lärdomar från året är att riskhanteringen kan bli bättre, speciellt i samarbetet med organisationer som verkar i riskfyllda kontexter. Slutsatsen är alltså inte att avstå från samarbeten, utan att gå in i dem bättre förberedda.

Anders Malmstigen, ansvarig för utvecklingssamarbete på Svenska missionsrådet

KAPACITETSSTÄRKANDE

AFRICA ENCOUNTER, NAIROBI 22–26 NOVEMBER 2010

Africa Encounter är den första mötesplatsen för medlemmar i lärgruppen för organisationsutveckling — OD & Christian Organisations Learning Group (se faktaruta) — som SMR driver tillsammans med kenyanska Corat Africa och norska Bistandsnemnda. Ett trettiotal personer deltog: organisationskonsulter, kyrkoledare, handläggare och organisationsledare. Flertalet kom från afrikanska länder, men där fanns även deltagare från Europa, Asien och USA. Syftet med mötesplatsen var att inspirera till fortsatt lärande och erfarenhetsutbyte kring OU, samt att erbjuda en möjlighet till fortbildning.

OD & Christian Organisations Learning Group har både ett nyhetsbrev och webbforumet <http://developingchurches.ning.com/>. Genom lärgruppen är SMR med och utvecklar kunskap i organisationsutveckling inom kyrkor och kristna organisationer och skapar möjligheter för personer som arbetar med organisationsutveckling att nätverka och utveckla sin kompetens. Genom webbforumet har vi kunnat göra aktuellt material kring organisationsutveckling tillgängligt för alla som är intresserade av de frågorna.

Några röster från deltagare i Africa Encounter:

“Jag fick möjlighet att träffa andra som delar min passion för organisationsutveckling och kvalitet i kyrkan och kristna projekt”.

“Jag fick bekräftelse på att jag gör rätt saker på rätt plats och i rätt tid. Den här konferensen blev verkligen till välsignelse för mig på det sättet. Jag känner mig mycket bättre rustad och motiverad att fortsätta med det jag hållit på med. Konferensen har varit till enormt stor nytta för mig”.

“Det var viktigt för mig som organisations-konsult att möta kyrkoledare. Det hjälpte mig att förstå saker som jag behöver vara uppmärksam på som konsult i en förändringsprocess”.

“Möjligheten att möta djupt motiverade personer från hela världen och få ta del av deras erfarenheter och lärdomar gav mycket”.

FAKTA

Organisationsutveckling, OU, står för en planerad förändring som syftar till att öka organisationens kapacitet för lärande, medvetenhet och självförståelse, så att den blir bättre rustad att ta kontroll över sin situation, sina aktiviteter och sin framtid. Det engelska uttrycket är “organisational development” och “OD”.

OD & Christian Organisations Learning Group har funnits sedan 2008. Gruppens syfte är att:

- medverka till metodutveckling och skapande av ny kunskap om organisationsutveckling i kyrkor och kristna organisationer

- tillgängliggöra resursmaterial och information om organisationsutveckling i kyrkor och kristna organisationer

- skapa möjligheter för individer med organisationsutvecklingsintresse att nätverka

- bidra till att stärka kvaliteten i organisationsutvecklingsprocesser

Corat Africa betyder Christian Organization Research and Advisory Trust och Africa.

Organisationen arbetar med kapacitetsstärkande av kyrkor och kyrkorelaterade organisationer i Afrika. www.coratafrica.com

Norsk Misjons Bistandsnemnd, BN, kallas också för Bistandsnemnda. Det är en paraplyorganisation som å deras medlemmars vägnar ingår och förvaltar ett samarbetsavtal med den norska bistandsmyndigheten Norad. www.bistandsnemnda.no

LÄRANDE ÄR UTVECKLING

Svenska missionsrådets arbete handlar mycket om lärande. Vi återkommer ständigt till behovet av lärande, eftersom vi tror att det leder till utveckling; lärande ÄR utveckling. Under 2010 har vi därför anordnat ett stort antal mötesplatser, kurser och seminarier. Det har bland annat handlat om mission, religionsfrihet, ekonomihantering, projektplanering, organisationsutveckling, kommunikation, mänskliga rättigheter, hållbar utveckling och konflikthantering.

Men lärande har inte bara med kursverksamhet och mötesplatser att göra. SMR arbetar också med att ge stöd till medlemsorganisationernas arbete med att lära av det man gör, att stärka länken mellan planering, genomförande, uppföljning och utvärdering av det egna arbetet. Att medvetet vilja lära handlar om att skapa utrymme för att reflektera över det man gör, dra slutsatser av det och låta de slutsatserna påverka hur man arbetar i fortsättningen.

Sex av SMR:s medlemsorganisationer har sedan 2009 arbetat med just dessa frågor i en gemensam process där de mötts några gånger för att dela erfarenheter, och däremellan arbetat med sina egna system för organisatoriskt lärande. Många organisationer upplever att det är svårt att ta sig tid för lärande. De saknar system för att dra slutsatser av det arbete de gör, de vågar inte sätta igång med ett projekt som ska stärka lärandet av rädsla för att det ska bli merarbete. "Man blir förtvivlad när man tror att det blir mer arbete", var kommentaren från en medlemsorganisation. Samtidigt är det många som känner den positiva drivkraften i att veta att man är bra på det man gör, att verksamheten är relevant och att man har vågat att utvecklas.

GLIMTAR FRÅN MEDLEMSORGANISATIONER

ADRA

I sju länder i södra och östra Afrika utbildar ADRA rådgivare som hjälper människor som lever med hiv och aids. Projektet heter Training of Trainers (TOT). Under 2010 hjälpte rådgivarna irk 680 000 människor. Rådgivarnas arbete förlänger de hivdrabbades liv och hjälper dem att få ett friskare och mer positivt liv.

BIBELSÄLLSKAPET

Under 2010 genomfördes tre hiv- och aidsprojekt i Afrika. Globalt pågick 600 översättnings- och alfabetiseringsprojekt tillsammans med 146 andra bibelsällskap. I Sverige genomfördes Bibelåret 2010, tio år efter Bibel 2000.

ERIKSHJÄLPEN

Erikshjälpen har under året bedrivit utvecklingsamarbete i 25 länder. Allt arbete syftar till att lyfta barns rättigheter. Det handlar bland annat om landsbygdsutveckling i Västafrika och Laos, mikrokrediter i Kambodja och påverkansarbete för barn med funktionshinder i Vitryssland. I både Afrika och Asien har arbete pågått med att verka för att barn får tillgång till skola och utbildning. I Sverige har skolprojektet Rafiki arbetat med påverkan och lyft fram barns lika värde då de mött barn i klassrum. Under året har även humanitära insatser genomförts för jordbävningsdrabbade i Haiti och över-svämningsdrabbade i Pakistan.

Bassaa och hennes jämnåriga tillhör den första generationen som får gå i skolan i byn Kofele, Etiopien. Här var Erikshjälpen med och etablerade skolor 2005. Målet var att staten inom några år skulle ta över ansvaret och det genomfördes under 2010.

EVANGELISKA FOSTERLANDS-STIFTELSEN

2010 var året då EFS åter administrerade sitt internationella missionsarbete på egen hand

efter 13 års samverkan med Svenska kyrkan. Inriktningen att nå vidare med evangeliet har tydliggjorts och gensvaret både från EFS medlemmar och de internationella samarbetsparterna har varit övervägande positivt. Förhoppningen är nu att detta ska visa sig i ökat engagemang och stärkta relationer. EFS:s internationella mission har liksom tidigare fokus på östra Afrika och centrala Indien.

EVANGELISKA FRIKYRKAN

Under 2010 har församlingarna i Evangeliska Frikyrkan tillsammans arbetat fram en gemensam riktning för det framtida arbetet, EFK 2020. Tillsammans med Pingst FFS och Svenska Alliansmissionen har EFK beslutat om en gemensam teologisk utbildning som sjösätts 2011. Ett arbete med en ny strategi för Europaarbetet pågår och skall rapporteras 2011. Det internationella arbetet utvecklas och under året har fler av EFK:s partners sänt egna missionärer. Barnens situation är i fokus i ett stort antal länder där EFK är verksamt.

EVANGELISKA ÖSTASIENMISSIONEN

Evangeliska Östasienmissionen arbetar i Kina, Mongoliet och Japan. Under 2010 har projekt genomförts helt med egna medel, som innefattar seminarier om självvård på stora bibelskolor i Kina, och fyller ett stort behov. Under året har också samarbete inletts med Bethany Home i Malaysia om utbildning av barn med speciella behov. Flera kineser från församlingar och institutioner har besökt hemmet för att få ny kunskap och inspiration.

FOLK & SPRÅK

2010 präglades av att Folk&Språk fick en ny missionsföreståndare. Arbetet på fältet med språkanalys, läsundervisning, organisation-utveckling och bibelöversättning har med svensk involvering pågått i ett hundratal språk. Större språkbaserade utvecklingsprogram har funnits i Senegal, Togo, Benin, Tchad, Kamerun, Bangladesh och Filippinerna.

FRÄLSNINGSSARMÉN

Förutom katastrofarbetet på Haiti var Frälsningssarmén under 2010 särskilt involverat i projekt för rent vatten och självförsörjning i framför allt

Asien och Afrika. Under en intensiv julvecka i Stockholm arrangerades World Youth Convention, ett färgsprakande internationellt ungdomskonvent där över 1 000 ungdomar från hela världen deltog med liv och lust.

FÖRSAMLINGEN ARKEN

Genom 20 projekt i 11 länder fick 2500 utsatta barn under det gångna året hjälp med mat, skolutbildning och hälsovård.

En hälsoklinik i Filippinernas slum har utvecklats och erbjuder hälsokontroller, mödra- och förlossningsvård, provtagning, behandling av de vanligaste sjukdomarna och i en mamma-klubb undervisas om amning, barnavård och föräldraskap.

INTERNATIONAL AID SERVICES, IAS SWEDEN

Under 2010 expanderade skolprojektet i Etiopien kraftigt för barn med funktionshinder. Projektet drivs av International Aid Services (IAS) i städerna Jijiga och Gode i södra delen av Somaliregionen. Totalt fick 1 187 lärare specialutbildning i SNE – Special Needs Education. Påverkansarbetet att säkerställa att barn med intellektuella funktionshinder blir accepterade och får anpassad undervisning i skolorna fortsatte som tidigare.

INDIVIDUELL MÄNNISKOHJÄLP

Unga människor som praktiserat i Individuell Människohjälp utvecklingssamarbete engagerade 6 000 personer i Sverige för rättvisa och utveckling. IM stöttade palestinska föräldrars kamp för sina funktionshindrade barns rätt att gå i skolan. IM verkade också för rättvis handel genom information i Sverige och stöd till hantverkare i Indien.

Samtidigt förbättrades utbildningen, hälsan och försörjningen på lokal nivå för flera tusen människor i Zimbabwe, Moldavien, Västbanken, El Salvador, Indien och Nepal.

Handmade Recycled Paper Factory - Tibetan Refugee Fair Trade Project, Dharamsala.

CARITAS SVERIGE

Under 2010 satsade Caritas Sverige på humanitära insatser, bland annat på Haiti, Irak och Pakistan. Utvecklingsinsatser för äldre, kvinnor och funktionshindrade genomfördes bland annat i Armenien, Malawi och Palestina med medel insamlade från församlingar och allmänheten. Organisationsstrukturen har förbättrats och ny ledning har utsetts att leda verksamheten.

KFUK-KFUM SVERIGE

2010 debuterade KFUK-KFUM Sverige med sitt nya praktikantprogram. Programmet har pågått i mer än tio år och nu har vi för första gången också tagit emot praktikanter. Totalt sex ungdomsledare gjorde tre månaders praktik i utbyte med partners i Kenya och Sydafrika.

Gustav Bratt från KFUM Umeå gör praktik i Durban, YMCA Sydafrika.

KRISTNA FREDSRÖRELSEN

Som vanligt hade Kristna Fredsrörelsen sexton fredsobservatörer i Latinamerika. I Mexiko och Guatemala startade observatörerna en gemensam blogg som fick 7 000 besök under 2010 och citerades i DN. Rapporten Unpaid Debt om Lundin Oils påverkan på konflikten i Sudan som KrF var med att ta fram, fick mycket uppmärksamhet och en förundersökning inleddes. KrF arbetade också för frigivning eller åtminstone rättvis rättegång för den västahariska människorättsförsvararen Brahim Dahane. Dessutom genomfördes en kampanj mot svensk vapenexport och mängder av ickevåldsutbildningar, inklusive uppskattad ickevåldstränerutbildning tillsammans med kväkarna i Ramallah.

LEPRAMMISSIONEN SVERIGE

Lepramissionen, som under 2010 firade 25-årsjubileum, har fortsatt att driva påverkansarbete och utvecklingsinsatser i Nigeria, Indien, Kongo, Myanmar och Bangladesh med fokus på integration av lepradrabbade och deras familjer och antistigma insatser.

LIFE & PEACE INSTITUTE

Life & Peace Institute och lokala partners hjälper dem som drabbats av konflikten i östra DR Kongo. Det handlar bland annat om att söka vägar till fredlig utveckling mellan lokalbefolkning och internflyktingar. Jordägande och illegal gruvdrift där människor hårdexploateras, som i South Kivu, är ett par av de stora problemen. I ett särskilt nummer av LPI:s tidskrift New Routes (2/2010) speglades kopplingen mineraler, konflikt och fred i Afrika och Latinamerika.

METODISTKYRKAN I SVERIGE

Under 2010 har arbetet för att forma en Gemensam Framtid fortsatt, tillsammans med Svenska Baptistsamfundet och Svenska Missionskyrkan. Detta har inte minst präglat samtalen kring internationell och nationell mission och hur det arbetet skulle kunna vara integrerat och organiserat i den nya kyrkan. Sedan har vi i Metodistkyrkan också fått följa förändringar i ledarskapet i hälsoarbetet i Indien (sjukvård och folkhälsoprogram), vilket är tänkt att förbättra och fördjupa arbetet mellan länderna.

OM SVERIGE

Under året har OM Sverige påbörjat en satsning bland somalier genom mediaproduktion, evangelisation och sociala projekt i Sverige och norra Europa, samt i Somalias grannländer på Afrikas horn. OM har under året fått ta emot flera internationella missionärer för arbete i lokala församlingar i Sverige. Detta är en trend som OM Sverige vill uppmuntra och som utmanar de traditionella missionsrörelserna.

PINGST – FRIA FÖRSAMLINGAR I SAMVERKAN

Sudan stod i fokus för PMU:s kommunikations- och insamlingsarbete under hösten 2010. Behovet av utbildningsinsatser lyftes parallellt med behovet av att arbeta för en fredlig utgång av folkomröstningen som hölls i januari 2011. I samarbete med SMR och Svenska kyrkan anordnades bland annat ett uppskattat seminarium under rubriken "Vändpunkt Sudan" som fokuserade på kyrkans roll i Sudans fredsprocess. I seminariet deltog bland annat biståndsminister Gunilla Carlsson.

SKANDINAVISKA BARNMISSIONEN

På Filippinerna driver Skandinaviska Barnmissionen ett framgångsrikt utvecklingsprojekt för kvinnor. Genom ett mikrokreditsprogram samt utbildning inom bland annat entreprenörskap skapas förutsättningar för inkomstgenererande projekt.

Perdan Destura och Winifreda Dublin, är medlemmar i Noah's grupp i Payatas B.

SVENSKA ALLIANSMISSIONEN

Irk 20 års arbete av SAM:s missionärer och deras medarbetare på Papua Nya Guinea nådde en milstolpe sommaren 2010 då Nya Testamentet på molima invigdes. Hiv- och aidsarbetet i södra Afrika, Indien och Tchad har fortsatt och många människor har genom detta arbete ändrat sitt beteende och sina attityder till sjukdomen. Ett historiskt beslut om en ny gemensam teologisk utbildning tillsammans med Evangeliska Frikyrkan och Pingst har fattats och sjuvägs under 2011.

Bild från undervisning om hiv och aids.

SVENSKA BAPTISTSAMFUNDET

Svenska Baptistsamfundet har under året arbetat intensivt med processen kring bildandet av ett nytt samfund tillsammans med Svenska Missionskyrkan och Metodistkyrkan i Sverige. Samtidigt har den löpande verksamheten pågått som vanligt. Vad gäller de internationella kontakterna ligger betoningen som tidigare på D.R. Kongo och Thailand där Baptistsamfundet har systemsamfund. I Kongo fokuseras arbetet på hälsovård och alfabetisering. I Thailand kretsar samarbetet i stor utsträckning kring landsbygdsutveckling och församlingsarbete.

SVENSKA KYRKAN

4 - 6 juni hölls Världens fest, Svenska kyrkans internationella riksmöte, i Växjö, där 2 500 - 3 000 personer deltog i gudstjänster, seminarier och manifestationer med temat *En annan värld är möjlig*. Samarbetet med Oikocredit - etisk kreditgivning - när 17 miljoner människor nås via 600 lokala mikrokreditinstitutioner, har blivit mer synligt och betydelsefullt för att bidra till ett liv i respekt och värdighet. 144 hektar mark har utvecklats och skyddats i en by i Etiopien. Genom Lutherska Världsförbundets projekt kan bönder på ett enkelt och kostnadseffektivt sätt öka sina skördar och förbättra sin försörjning.

SVENSKA MISSIONSKYRKAN

Året har delvis präglats av förberedelser för en ny gemensam kyrka tillsammans med Svenska Baptistsamfundet och Metodistkyrkan i Sverige. Andra områden är bland annat att stödja utvecklingsarbete i lokala sammanhang i Sverige, vidareutveckla ett lärande förhållningssätt i organisationen och färdigställa fler regionplaner tillsammans med systerkyrkor.

SVERIGES EKUMENISKA KVINNORÅD

Under 2010 framställde SEK skriften "Kyrkorna och jämställdheten" tillsammans med Sverigs Kristna Råd som ett led i det fortsatta gemensamma arbetet för att öka kyrkornas arbete för jämställdhet. SEK medverkade till att en konferens genomfördes som uppmärksammade att FN:s resolution 1325, om kvinnor och krig, funnits i tio år. Under året togs förnyad kontakt med Ms Beena Sebastian, grundare av Cultural Academy for Peace i Kerela, Indien, för fortsatt samarbete kring resolution 1325 i Indien.

VÄNNERNAS SAMFUND I SVERIGE/ KVÄKARHJÄLPEN

I den bangladeshiska storstaden Mymensinghs slumområden arbetar Kväkarna tillsammans med hundra lokalanställda för att förbättra levnadsvillkoren för cirka 3 000 människor i målgruppen kvinnor och barn, ungdomar, människor med funktionshinder och minoritetsgrupper från de jordlösa, fattigaste av de fattiga.

I kooperativa modelljordbruk i Burundi lär sig 400 människor att utveckla det lokala jordbruket och ökar därmed sin självförsörjning. Arbetet för fred och försoning i Ramallah, Palestina, får ekonomiskt stöd till driften av kväkarnas andaktshus, som även är en samlingspunkt för samtal över etniska och religiösa gränser, samt till det Internationella Centret, Friends Schools och Am'ari Play Centre i ett flyktingläger.

Bild från Mymensingh, hälsocirkel.

SYRISK-ORTODOXA KYRKAN

Stiftsstyrelsens mesta energi och tid har gått till att planera, strukturera och förbereda inför uppbördshjälp samt hantera upphandling för medlemsdatabas för hela stiftet. Men vid sidan av detta så har stiftet hunnit med en hel del, så som att Sveriges Kristna Råd, SKR och Svenska missionsrådet, SMR hade sina respektive årsmöten och gemensam årskonferens i S:t Afrem kyrkan den 26-27 maj i Södertälje. Den 18 maj klockan 11.00 kom den syrisk-katolske patriarken på besök till Sverige. Lördagen den 19 juni på Karlbergavägen 3 på Linahagen i Södertälje välsignade Hans Eminent Mor Dioscoros Benjamin Atas första spadtaget av kyrkobygget S:t Tomas kyrkan i Södertälje. Bokförlaget Anastasis har lanserat Sebastian Brocks bok "Det upplysta Ögat" om Mor Afrem.

TROSGNISTANS MISSION

Trosgnistans Mission fortsätter att stödja flickor i sydvästra Kenya som mottas för könsstympning. Ett administrativt center har etablerats på Komotobo i samarbete med ett flertal andra organisationer. Trosgnistans Mission ger stöd genom utbildning, seminarier, skyddsläger och skolavgifter till utsatta flickor. Arbetet har under de sista åren varit framgångsrikt och myndigheterna kan notera att antalet könsstympade flickor i Kuria-distriktet sjunker.

HOPPETS STJÄRNA

Under året som gått har stort fokus legat på Haiti. Jordbävningen i början av 2010 raserade flera av de skolor där Hoppets Stjärna arbetar och många av barnen förlorade sina hem, föräldrar och andra nära anhöriga. Arbetet har fokuserats på katastrofstöd i form av mat, rent vatten, tält, medicinskt och, psykologiskt stöd samt återuppbyggnad av skolor och vattensystem.

Mitt i en fruktansvärd förödelse finns, trots allt hopp, inte minst tack vare det massiva stödet från företag, organisationer och privatpersoner i Sverige.

SVENSKA MISSIONSRÅDET
www.missioncouncil.se